

ภาคผนวก ก

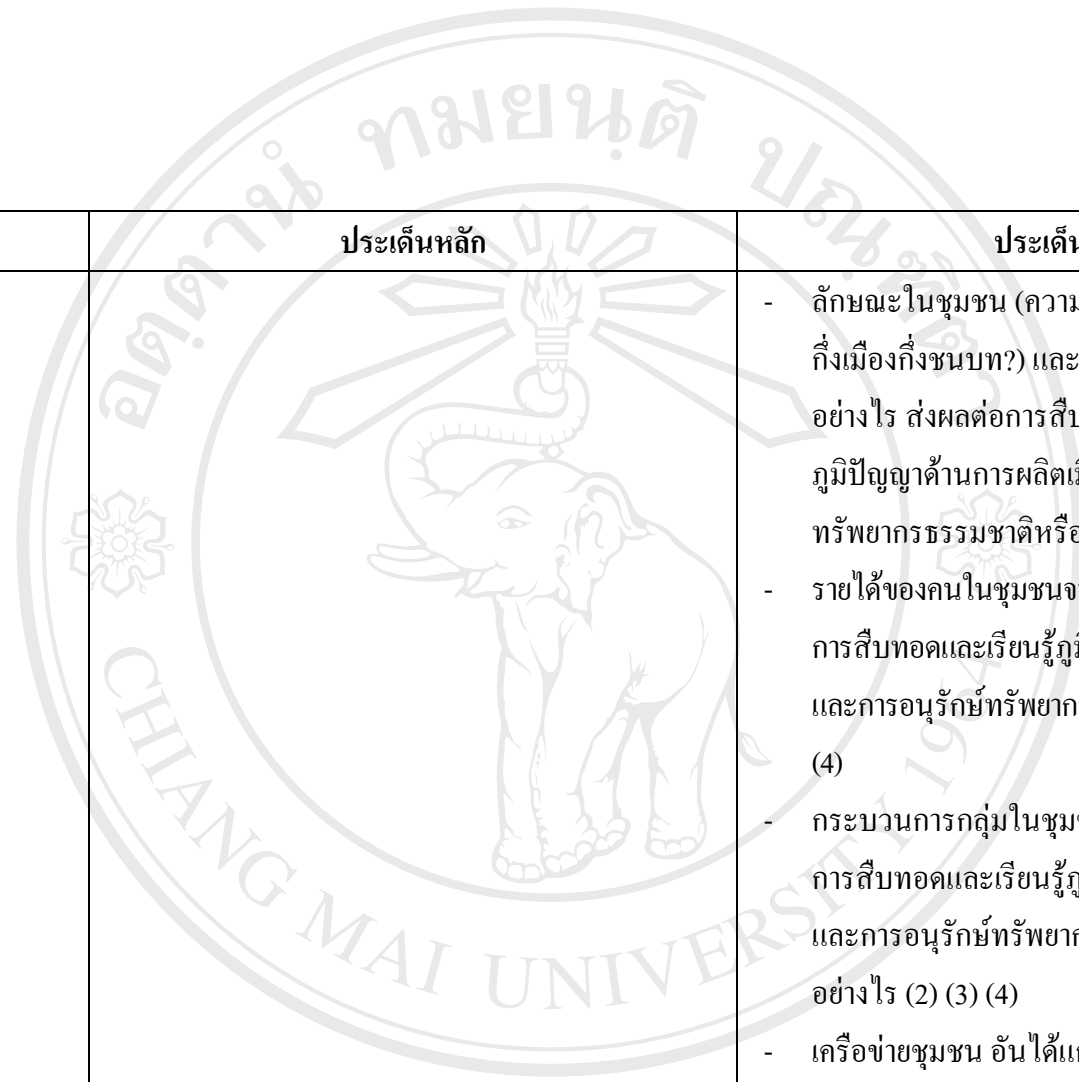
โครงสร้างประเด็นสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม

วัตถุประสงค์การศึกษา	ประเด็นหลัก	ประเด็นรอง
1. เพื่ออธิบายบริบทในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะทั่วไปของชุมชนเป็นอย่างไร - ประวัติและความเป็นมาของชุมชนเป็นอย่างไร - สภาพเศรษฐกิจของชุมชนทั้งในอดีตและปัจจุบันเป็นอย่างไร - สภาพสังคมและวัฒนธรรมชุมชนเป็นอย่างไร 	<ul style="list-style-type: none"> - สภาพที่ตั้งของหมู่บ้าน อาณาเขต และการคมนาคม เป็นอย่างไร - หมู่บ้านก่อตั้งขึ้นเมื่อไร - โดยใคร - มีเหตุผลอย่างไรในการก่อตั้งหมู่บ้าน - มีเหตุการณ์สำคัญ ๆ อะไรที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหมู่บ้านอย่างไร - เศรษฐกิจชุมชน - อาชีพหลัก/รองของคนในชุมชน - รายได้จากอาชีพเหล่านั้น โดยนำมาอธิบายเปรียบเทียบกับ จปฐ. - ลักษณะความสัมพันธ์ทางครอบครัว เครือญาติ และชุมชนเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การศึกษา	ประเด็นหลัก	ประเด็นรอง
	<p>- ลักษณะการผลิตเมียงในชุมชนเป็นอย่างไร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้นำชุมชนเป็นใครบ้าง มีบทบาทหน้าที่ในชุมชนอย่างไร - วัดและพระสงฆ์มีบทบาทต่อชุมชนอย่างไร - ในชุมชนมีประเพณีและพิธีกรรมที่สำคัญอะไรบ้าง - ในชุมชนมีการผลิตเมียงกี่ประเภท อะไรบ้าง - ปริมาณการผลิตเป็นอย่างไร <ul style="list-style-type: none"> ○ มีปริมาณมากกว่าในอดีตหรือไม่ เพราะเหตุใด ○ มีปริมาณน้อยกว่าในอดีตหรือไม่ เพราะเหตุใด ○ ปริมาณการผลิตคงที่หรือไม่ เพราะเหตุใด - การนำทรัพยากรมาใช้ในการผลิตเมียงอย่างไร <ul style="list-style-type: none"> ○ นำทรัพยากรที่มีอยู่มาขยายพันธุ์เพิ่มหรือไม่ ○ นำต้นไม้มาปลูกในชุมชนเพื่อใช้ประโยชน์หรือไม่ ○ วิถีชุมชนกับการใช้ทรัพยากรในชุมชนเป็นอย่างไร - การนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

วัตถุประสงค์การศึกษา	ประเด็นหลัก	ประเด็นรอง
		<ul style="list-style-type: none"> - การนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิต - การใช้ประโยชน์ในด้านอื่น ๆ
2. เพื่อศึกษาภูมิปัญญาด้านการผลิตเมียงและด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - ภูมิปัญญาการผลิตเมียงคืออะไร (4) 	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบการผลิตเมียงมีขั้นตอนอย่างไร (5) - ในแต่ละขั้นตอนของระบบการผลิตเมียงแฝงไว้ด้วยภูมิปัญญาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติหรือไม่ อย่างไร (1) (5) (6) - ระบบการผลิตเมียงยังคงอยู่ได้อย่างไร ภายใต้การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจสังคม (3)
3. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของภูมิปัญญาของชุมชนด้านการผลิตเมียงและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - องค์ประกอบของภูมิปัญญาชุมชนด้านการผลิตเมียงและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นอย่างไร (4) 	<ul style="list-style-type: none"> - ชุมชนมีระบบคิดและมุมมองที่แสดงถึงความเชื่อมโยงขององค์ความรู้ต่าง ๆ ในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเมียงและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไร (1) (4) - ในชุมชนมีความเชื่อที่แสดงถึงการยอมรับในคุณค่าของการผลิตเมียงและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไร (1) (2) (4) - มีพิธีกรรมอะไรที่แสดงถึงความเชื่อในเรื่องดังกล่าว (1) (2) (4) - นอกเหนือจากพิธีกรรมที่แสดงถึงความเชื่อแล้ว

วัตถุประสงค์การศึกษา	ประเด็นหลัก	ประเด็นรอง
		<p>ชุมชนมีการปฏิบัติอย่างไรในชีวิตประจำวันและในครัวเรือน เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>(1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ในชุมชนมีค่านิยมอย่างไร อันเกิดจากความเชื่อและการปฏิบัติเกี่ยวกับการผลิตเมี่ยงและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (1) (2) (3) (4) - ความรู้ ความเข้าใจของชุมชนในการผลิตเมี่ยงโดยพิจารณาจากการให้เหตุผลเบื้องหลังการปฏิบัติเป็นไปตามหลักของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติหรือไม่ อย่างไร (1) (4) (5) (6)
<p>4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาด้านการผลิตเมี่ยงและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจัยภายในชุมชนส่งผลอย่างไรต่อภูมิปัญญาด้านการผลิตเมี่ยงและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> - วิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชนในปัจจุบันเป็นอย่างไร และส่งผลในเชิงเอื้อหรือขัดแย้งกับภูมิปัญญาด้านการผลิตเมี่ยงและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (2) (3) (4) - ระบบเครือข่ายในชุมชนส่งผลต่อการสืบทอดและเรียนรู้ภูมิปัญญาด้านการผลิตเมี่ยงและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติหรือไม่ อย่างไร (2) (3) (4)

วัตถุประสงค์การศึกษา	ประเด็นหลัก	ประเด็นรอง
		<ul style="list-style-type: none">- ลักษณะในชุมชน (ความเป็นชุมชนเมือง/ชนบท/กึ่งเมืองกึ่งชนบท?) และระบบนิเวศในชุมชนเป็นอย่างไร ส่งผลต่อการสืบทอดและเรียนรู้ภูมิปัญญาด้านการผลิตเมี่ยงและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติหรือไม่ อย่างไร (1) (4)- รายได้ของคนในชุมชนจากการผลิตเมี่ยง ส่งผลต่อการสืบทอดและเรียนรู้ภูมิปัญญาด้านการผลิตเมี่ยงและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติหรือไม่ อย่างไร (4)- กระบวนการกลุ่มในชุมชนเป็นอย่างไร ส่งผลต่อการสืบทอดและเรียนรู้ภูมิปัญญาด้านการผลิตเมี่ยงและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติหรือไม่ อย่างไร (2) (3) (4)- เครือข่ายชุมชน อันได้แก่ ความสัมพันธ์ของกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน ส่งผลต่อการสืบทอดและเรียนรู้ภูมิปัญญาด้านการผลิตเมี่ยงและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติหรือไม่ อย่างไร (2) (3) (4)

วัตถุประสงค์การศึกษา	ประเด็นหลัก	ประเด็นรอง
	<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจัยภายนอกชุมชนส่งผลอย่างไรต่อ ภูมิปัญญาด้านการผลิตเมี่ยงและการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> - ความต้องการของตลาดเป็นอย่างไร สมดุลกับการผลิตหรือไม่ และส่งผลต่อภูมิปัญญาด้านการผลิตเมี่ยงและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติหรือไม่ อย่างไร (4) - รัฐมีนโยบายและมาตรการอย่างไร ในการส่งเสริมการผลิตเมี่ยง และส่งผลต่อภูมิปัญญาด้านการผลิตเมี่ยงและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติหรือไม่ อย่างไร (4) - สภาพการท้องเที่ยวในชุมชนเป็นอย่างไร - ข้อมูลข่าวสารในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (โดยพิจารณาทั้งความถี่และประเภทสื่อ) ส่งผลต่อภูมิปัญญาด้านการผลิตเมี่ยงและการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติหรือไม่ อย่างไร (4)

หมายเหตุ :

ตัวเลขใน () ทำยประเด็น หมายถึง แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว และจะใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

- (1) แนวคิดการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (2) แนวคิดวัฒนธรรมชุมชน
- (3) แนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
- (4) แนวคิดเกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้าน
- (5) แนวคิดระบบการผลิตและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน
- (6) แนวคิดเกี่ยวกับวนเกษตร

ภาคผนวก ข

ข้อมูลการใช้ไม้พื้นของชุมชนบ้านปางอัน

ลำดับ	บ้าน เลขที่	กิจกรรมครัวเรือนที่ใช้ไม้พื้น					แหล่งเก็บ หาพื้น	ชนิดไม้พื้น	ระยะทาง (กม.)	การขนส่ง	ส่วนที่ใช้ เป็นไม้พื้น	สภาพไม้พื้น ที่เก็บ	ช่วงเวลาที่เก็บ	ความถี่ในการ เก็บ (วัน) /ปี
		ไม้พื้น	ถ่าน	แก๊ส	แปรรูป	อื่นๆ								
1	10	หุงต้ม	หุงต้ม	หุงต้ม	นั่งเมียง	นั่งหีด	หัวสวน เมียง	ก่อแดง,หมี,เมียง	1 กม.	จ.ย	ลำคั้น,กึ่ง	แห้ง	ม.ค.-มี.ค.	3
						คัมซา								
2	10/1	หุงต้ม			นั่งเมียง		หัวสวน เมียง	ก่อแดง,หมี,เมียง	600 ม.	จ.ย	ลำคั้น,กึ่ง	แห้ง	ม.ค.-มี.ค.	3
3	11	หุงต้ม	หุงต้ม	หุงต้ม	นั่งเมียง		หัวสวน เมียง	ก่อแดง,หมี,เมียง	1.20 กม	ร.ย	ลำคั้น,กึ่ง	แห้ง	ม.ค.-มี.ค.	3
4	12	หุงต้ม	หุงต้ม	หุงต้ม	นั่งเมียง	นั่งหีด	หัวสวน เมียง	ก่อแดง,หมี,ทะโล้	1 กม.	จ.ย	ลำคั้น,กึ่ง	แห้ง	ม.ค.-มี.ค.	4
5	12/1	หุงต้ม	หุงต้ม	หุงต้ม	นั่งเมียง	นั่งหีด	หัวสวน เมียง	ก่อแดง,หมี,เมียง	800 ม.	จ.ย	กึ่ง	แห้ง	ม.ค.-มี.ค.	4
6	13	หุงต้ม	หุงต้ม	หุงต้ม	นั่งเมียง		หัวสวน เมียง	ก่อแดง,หมี,ทะโล้	700 ม.	เดินเท้า	ลำคั้น,กึ่ง	สด,แห้ง	ม.ค.-มี.ค.	5

ลำดับ	บ้าน เลขที่	กิจกรรมครัวเรือนที่ใช้ไม้พื้น					แหล่งเก็บ หาพื้น	ชนิดไม้พื้น	ระยะทาง (กม.)	การขนส่ง	ส่วนที่ใช้ เป็นไม้พื้น	สภาพไม้พื้น ที่เก็บ	ช่วงเวลาที่เก็บ	ความถี่ในการ เก็บ (วัน) /ปี
		ไม้พื้น	ถ่าน	แก๊ส	แปรรูป	อื่นๆ								
7	14	หุงต้ม	หุงต้ม	หุงต้ม			หัวสวน เมียง	ก่อแดง,หมี,ทะโล้	600 ม.	ร.ย	ลำดั้น,กิ่ง	สด,แห้ง	ม.ค.-มี.ค.	3
8	16	หุงต้ม		หุงต้ม	นั่งเมียง		หัวสวน เมียง	ก่อแดง,หมี,เมียง	1 ก.ม	เดินเท้า	กิ่ง	แห้ง	ม.ค.-มี.ค.	4
9	16/1	หุงต้ม			หุงต้ม		หัวสวน เมียง	ก่อแดง,หมี,ทะโล้	1 ก.ม	จ.ย	ลำดั้น,กิ่ง	สด,แห้ง	ม.ค.-มี.ค.	5
10	17	หุงต้ม	หุงต้ม	หุงต้ม	นั่งเมียง	นั่งหีด	หัวสวน เมียง	ก่อ	500 ม.	จ.ย	ลำดั้น,กิ่ง	สด,แห้ง	ม.ค.-มี.ค.	4
11	18/1	หุงต้ม					หัวสวน เมียง	ก่อ	600 ม.	เดินเท้า	กิ่ง	แห้ง	ม.ค.-มี.ค.	3
12	19	หุงต้ม	หุงต้ม	หุงต้ม			หัวสวน เมียง	ก่อ	300 ม.	ร.ย	กิ่ง	แห้ง	ม.ค.-มี.ค.	3
13	19/1	หุงต้ม	หุงต้ม	หุงต้ม	นั่งเมียง	นั่งหีด	หัวสวน เมียง	ก่อ,ทะโล้	1.20 ก.ม	จ.ย	ลำดั้น,กิ่ง	สด,แห้ง	ก.พ.-มี.ค.	4
14	19/2	หุงต้ม		หุงต้ม			หัวสวน เมียง	ก่อ,เมียง	200 ม.	จ.ย	กิ่ง	แห้ง	ม.ค.-มี.ค.	4
15	20	หุงต้ม	หุงต้ม	หุงต้ม	นั่งเมียง	นั่งหีด	หัวสวน เมียง	ก่อ	500 ม.	เดินเท้า	ลำดั้น,กิ่ง	สด,แห้ง	ม.ค.-มี.ค.	5

ลำดับ	บ้านเลขที่	กิจกรรมครัวเรือนที่ใช้ไม้พื้น					แหล่งเก็บ หาพื้น	ชนิดไม้พื้น	ระยะทาง (กม.)	การขนส่ง	ส่วนที่ใช้ เป็นไม้พื้น	สภาพไม้พื้น ที่เก็บ	ช่วงเวลาที่เก็บ	ความถี่ในการ เก็บ (วัน) /ปี
		ไม้พื้น	ถ่าน	แก๊ส	แปรรูป	อื่นๆ								
16	21	หุงต้ม					หัวสวน เมียง	1.20 ม.	เดินเท้า	ลำต้น, กิ่ง	กิ่ง	ม.ค.-มี.ค.	5	
17	22	หุงต้ม		หุงต้ม			หัวสวน เมียง	200 ม.	จ.ย	กิ่ง	แห้ง	ก.พ.-มี.ค.	3	
18	23/1	หุงต้ม		หุงต้ม	นั่งเมียง		หัวสวน เมียง	600 ม.	จ.ย	ลำต้น, กิ่ง	สด, แห้ง	ม.ค.-มี.ค.	3	
	24	หุงต้ม		หุงต้ม	นั่งเมียง		หัวสวน เมียง	1.20 ก.ม	จ.ย	ลำต้น, กิ่ง	สด, แห้ง	ก.พ.-มี.ค.	4	
20	24/1	หุงต้ม		หุงต้ม	นั่งเมียง		หัวสวน เมียง	1.20 ก.ม	จ.ย	ลำต้น, กิ่ง	สด, แห้ง	ม.ค.-มี.ค.	4	
21	25			หุงต้ม										
22	25/1	หุงต้ม	หุงต้ม	หุงต้ม	นั่งเมียง	นั่งหีด	หัวสวน เมียง	1.20 ก.ม	จ.ย	ลำต้น, กิ่ง	สด, แห้ง	ม.ค.-มี.ค.	3	
23	25/2	หุงต้ม	หุงต้ม	หุงต้ม	นั่งเมียง	นั่งหีด	หัวสวน เมียง	1 ก.ม	จ.ย	ลำต้น, กิ่ง	สด, แห้ง	ก.พ.-มี.ค.	3	

ลำดับ	บ้าน เลขที่	กิจกรรมครัวเรือนที่ใช้ไม้พื้น					แหล่งเก็บ หาพื้น	ชนิดไม้พื้น	ระยะทาง (กม.)	การขนส่ง	ส่วนที่ใช้ เป็นไม้พื้น	สภาพไม้พื้น ที่เก็บ	ช่วงเวลาที่เก็บ	ความถี่ในการ เก็บ (วัน) /ปี
		ไม้พื้น	ถ่าน	แก๊ส	แปรรูป	อื่นๆ								
24	26	หุงต้ม	หุงต้ม	หุงต้ม	นั่งเมียง	นั่งหีด	หัวสวน เมียง	ก่อแดง,หมี,ทะโล้	1.50 ก.ม	จ.ย	ลำคั้น,กิ่ง	สด,แห้ง	ก.พ.-มี.ค.	3
25	27	หุงต้ม	หุงต้ม	หุงต้ม	นั่งเมียง		หัวสวน เมียง	ก่อ,แลนไ้	800 ม.	จ.ย	ลำคั้น,กิ่ง	สด,แห้ง	ม.ค.-มี.ค.	3
26	28	หุงต้ม			นั่งเมียง	นั่งหีด	หัวสวน เมียง	ก่อ,แลนไ้	1 ก.ม	เดินเท้า	ลำคั้น,กิ่ง	สด,แห้ง	ม.ค.-มี.ค.	4
27	29	หุงต้ม		หุงต้ม	นั่งเมียง	นั่งหีด	หัวสวน เมียง	ก่อ,แลนไ้,ทะโล้	800 ม.	จ.ย	ลำคั้น,กิ่ง	สด,แห้ง	ก.พ.-มี.ค.	3

ภาคผนวก ก

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของชุมชนบ้านปางอัน

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	บ้านเลขที่	ประเภทอาชีพ			รายได้ปี			จำนวนพื้นที่/แปลง/ไร่		สัตว์	
1	นายหล้า สุจิน	18/1	รับจ้างเก็บเมี่ยง			7,500			อ. 1.5 ไร่		ไก่ 3	
2	นายสุทัศน์ ละวีย์	10/1	เมี่ยง	รับจ้างทั่วไป		17,500	6,000		อ. 1.5 ไร่	2 ป./5ไร่		
3	นายตาล ตาสี	12/1	เมี่ยง	เห็ดหอมฯ	ค้าขาย	22,500	15,000	5,000	อ. 2 ไร่	3 ป./6ไร่	ไก่ 25	หมู 2
			ลิ่งลาว			1,000						
4	นายสมฤทธิ์ ไชยมงคล	22	ท. รับจ้าง	เมี่ยง	ส้มโอ	85,200	3,500	5,000	อ. 2 ไร่	2 ป./30ไร่		
			ลิ่งลาว			5,000						
5	นายสุชาติ กันท์ประเวทย์	24	ท. รับจ้าง			72,000			อ. 1 ไร่	1 ป./3ไร่		
6	นายประภัส ชันแก้ว	19/2	ท. รับจ้าง			144,000			อ. 2 ไร่	1ป/15ไร่		
7	นายสม อุดตะมา	16	ท. รับจ้าง	เมี่ยง	ส้มโอ	48,000	20,000	500	อ. 2 ไร่	2 ป./2ไร่	ไก่ 20	
			ลิ่งลาว			150						
8	นายสม ชันเมือง	28	ท. รับจ้าง	เมี่ยง	เห็ดหอม	48,000	40,000	6,000	อ. 3 ไร่	3 ป./20ไร่	ไก่ 10	
			ลิ่งลาว	กาแฟ	ประจำ ดีควาย	1,000	300	100				

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	บ้านเลขที่	ประเภทอาชีพ			รายได้/ปี			จำนวนพื้นที่/แปลง/ไร่		สัตว์	
9	พ่ออุ้ยอ้าย คำลาพิศ	25							อ. 2 ไร่		ไก่ 15	
10	นายปิ่น ชันแก้ว	25/1	เมือง	รับราชการ	เห็ดหอม	36,000	24,000	20,000	อ. 2 ง	2 ป/4ไร่	ไก่ 50	
			ลิ่งลาว	ส้มโอ		500	100					
11	นายนิพนธ์ ใจปัญญา	25/2	เห็ดหอม	เมือง	รับราชการ	45,000	24,000	24,000	อ. 1 ไร่	3 ป/25ไร่	ไก่ 72	
			ลิ่งลาว	เห็ด		1,500	300					
12	นายไทย ชัยวรรณ	26	เมือง	เห็ดหอม	ส้มโอ	25,000	10,000	500	อ. 1 ไร่	2 ป/16ไร่	ไก่ 25	ปลา 6
			ลิ่งลาว	กาแฟ		300	200					
13	นายวันชัย คำลาพิศ	29	เมือง	เห็ดหอม	รับจ้าง ทั่วไป	40,000	5,000	2,000	อ. 1 ง	4 ป/22ไร่		
			กาแฟ			200						
14	นายศรีนวล ชันแก้ว	20	ท. รับจ้าง	เห็ดหอม	เมือง	48,000	22,000	21,000	อ. 1 ไร่	3 ป/17ไร่	ไก่ 8	
			ส้มโอ	ลิ่งลาว	รับจ้าง ทั่วไป	1,500	1,200	800				
15	นายพรหมมา ใจปัญญา	11	ขายไม้ดอก	เมือง	ลิ่งลาว	48,000	17,500	7,000	อ. 2 ง	1ป/20 ไร่	ไก่ 10	
			ค้าของชำ	ส้มโอ	ท.รับจ้าง	5,000	2,000	60,000				
16	นางยุพิน ชันโต	27	ท.รับจ้าง	เมือง			85,200	2,000	อ. 1 ไร่	3 ป/5ไร่	ไก่ 12	
			ส้มโอ	ลิ่งลาว	กาแฟ	700	500	200				

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	บ้านเลขที่	ประเภทอาชีพ			รายได้ปี			จำนวนพื้นที่แปลง/ไร่		สัตว์	
			เมือง	เห็ดหอม	ค้า ตอบแทน	70,000	30,000	24,000	อ. 2 ง	6 ป/17ไร่	ไก่ 15	
			ลิ่งลาว	ส้มโอ	รับจ้าง ทั่วไป	1,200	1,000	200				
18	นายกมล กันประเวทย์	24/1	เมือง	น้ำผึ้ง		35,000	2,000		อ. 1 ไร่	3 ป/12ไร่	ไก่ 13	
19	นายหลู่ แสนใจงาม	17	เมือง	เห็ดหอม		30,000	14,400		อ. 3 ง	1 ป/8 ไร่	ไก่ 20	
20	นางทองใบ ต๊ะวงส์ใจ	12	ท.รับจ้าง	เห็ดหอม	ค้าขาย	78,000	18,000	146,000	อ. 1 ไร่	3 ป/17ไร่	ไก่ 3	
			เมือง	ลิ่งลาว	มะขาม ป้อม	11,000	3,000	1,300				
			มะคำดีควาย	น้ำผึ้ง	รดควาน	1,200	6,150	600				
			ส้มโอ			500						
21	นายใจ ชัยวรรณ	19	ท.รับจ้าง	ค้าของชำ	ลิ่งลาว	60,000	5,000	2,000	อ. 2 ไร่	2 ป/18ไร่	ไก่ 30	
			น้ำผึ้ง			3,500						
22	นายอุดม คำรินทร์	14	เลี้ยงไก่	ค้าของชำ	ค้าเมือง	120,000	540,000	76,800	อ. 1 ไร่	1 ป/25ไร่	ไก่ 450	ปลา 100
			รับราชการ			188,640						
23	นายสมักร โสภา	23/1	เมือง	รับจ้างทั่วไป		20,000	3,000		อ. 1 ไร่		ไก่ 6	
24	นายจันทร์แก้ว ใจปัญญา	10	เมือง	เห็ดหอม		32,000	15,000		อ. 1 ไร่	1 ป/30ไร่	ไก่ 20	

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	บ้านเลขที่	ประเภทอาชีพ			รายได้/ปี			จำนวนพื้นที่/แปลง/ไร่		สัตว์	
25	นายสมศักดิ์ ชันเมือง	16/1	รับฯเมือง			20,000			อ. 1 ง		ไก่ 2	
26	นายจันทร์ ชัยวงศ์	21	รับฯเมือง			5,000			อ. 2 ง			
27	นายมานพ ละวีย์	13	ค้าขาย	เมือง	ดิงลาว	20,000	15,000	40	อ. 1 ง	2 ป/2 ไร่		

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาคผนวก ง

ปฏิทินประเพณีวัฒนธรรมชุมชนบ้านปางอัน

เดือน	เดือนล้านนา	ประเพณี	สถานที่	กิจกรรม	หมายเหตุ
มกราคม (ต้นเดือน)	สี่เป็ง	ตานข้าวใหม่ ชาวบ้านจะนำเอาข้าวที่ได้มาใหม่ในปีนั้นมาทำข้าวต้มมัด ข้าวหลาม ทำขนม เมี่ยง จัดเตรียมพร้อมอาหารถวายพระ และตานไปหาญาติที่เสียชีวิต เทวบุตรเทวดา แม่ธรณี และแม่โพสพ	ทุกครัวเรือน /วัด		
มกราคม (ปลายเดือน)	ห้าเป็ง (ขึ้น 15 ค่ำ)	เก็บส้มปล่อย เป็นความเชื่อที่สืบทอดกันมาว่าการเก็บส้มปล่อยในวันนี้เป็นวันที่ดีที่สุดและส้มปล่อยมีคุณภาพเมื่อนำมาทำพิธีทางศาสนาที่เป็นสิริมงคลแก่ต้นและครอบครัว และมีสรรพคุณทางด้านสมุนไพร ทำให้ผมดกดำ	ทุกครัวเรือน /สวนเมี่ยง		
กุมภาพันธ์	ห้า				
มีนาคม	หก	วันมาฆบูชา เป็นวันสำคัญทางศาสนา ชาวบ้านนำข้าวตอก ดอกไม้ รูปเทียน เมี่ยง และอาหาร เพื่อทำบุญตักบาตร ฟังธรรม	ทุกครัวเรือน /วัด		

เดือน	เดือนล้านนา	ประเพณี	สถานที่	กิจกรรม	หมายเหตุ
เมษายน	เจ็ดเป็ง	<p>ปีใหม่เมือง เริ่มวันที่ 13 เป็นวันสังขารล่องชาวบ้านเชื่อว่าการทำความสะดวกบ้านเรือนและรอบบ้าน รวมทั้งผู้ที่อยู่อาศัยให้สะดวก วันที่ 14 วันเนา เป็นความเชื่อที่สืบทอดกันมา ในวันนี้เป็นวันที่ผู้เฒ่าผู้แก่ของหมู่บ้าน ห้ามค้าขายแข่งกันโดยเด็ดขาดเพราะเป็นสิ่งที่ไม่เป็นมงคล ในวันนี้ให้คิดและกระทำในสิ่งที่ดี และทำการขนทรายเข้าวัด เป็นความเชื่อที่สืบทอดกันมาว่า การที่คนเราเข้าไปในวัดแต่ครั้งตอนที่เดินทางออกมาจะนำเอาดินทรายติดเท้าของเราออกมาด้วย ดังนั้นในวันนี้ชาวบ้านจะนำเอาทรายมากองรวมกันที่ลานวัด เพื่อเป็นการขอขมาและเพื่อทางวัดสามารถนำสร้างไปบูรณะซ่อมแซมวัดต่อไป และเป็นวันที่ชาวบ้านจะเตรียมใบตองกล้วยไว้ห่อขนมและของที่จะทำบุญ วันที่ 15 เป็นวันพญาวันชาวบ้านมีความเชื่อว่าเป็นวันที่แรงและวันดีที่สุดในรอบปี จึงนิยมทำบุญตักบาตรทราย และในวันนี้ลูกหลานก็จะนำเอาข้าวตอกดอกไม้รูปเทียนมาขอเรียนคาถา และคำสอนสวดสอยความเชื่อของคนสมัยก่อน เป็นวิธีการถ่ายทอดความรู้เดิมสู่ลูกหลาน วันที่ 16 ในตอนเช้าในวันนี้ชาวบ้านจะนำเอาลูกขนุนมาปรุงอาหาร</p>			

เดือน	เดือนล้านนา	ประเพณี	สถานที่	กิจกรรม	หมายเหตุ
		<p>ทานกันทุกครัวเรือน เพราะมีความเชื่อว่า คิจะทำการ สิ่งใดจะมีแต่สิ่งดีคอยหนุน ช่วงสายจะทำพิธีส่งเคราะห์ ชาวบ้าน เป็นความเชื่อที่สืบทอดกันมา ใน 1 ปีจะมีการ ส่งเคราะห์ชาวบ้านครั้งหนึ่ง โดยจะนิมนต์พระที่วัดมาทำพิธี ตรงศูนย์กลางของหมู่บ้าน แล้วโยงสายสิญจ์จากทุกหลังคาบ้าน มาที่บริเวณพิธี ชาวบ้านจะนำเอาดอกไม้รูปเทียน ทราช ตะแลว (สานด้วยไม้ไผ่ร้อยด้วยใบหญ้าคา)ขนม เมียง แล้วนำเอาดิน เหนียวมาปั้นเป็นรูปคน สัตว์ ที่เราได้ล่วงเกินหรือทำร้าย เป็น การขอขมาและขอโทษกรรมต่อกัน เป็นการส่งเคราะห์ให้ ชาวบ้านและบ้านที่ตนเองอาศัยอยู่พร้อมทั้งยังถือเป็นการส่ง เคราะห์หมู่บ้านไปด้วย เมื่อเสร็จพิธีชาวบ้านจะนำเอาทราชที่ ผ่านพิธีไปโปรยรอบบ้าน แล้วนำเอาตะแลวไปแขวนไว้ตรง ประตูเข้าบ้าน ป้องกันสิ่งไม่ดีที่จะมาทำร้ายคนในครอบครัว พอป่วยก็จะทำพิธีรดน้ำคำหัวคนเฒ่าคนแก่ เป็นความเชื่อที่ สืบทอดกันมา ชาวบ้านจะนำเอาส้มป่อยผสมน้ำ พร้อมทั้ง ดอกไม้รูปเทียน เมียง ขนม นม เสื้อผ้า ปัจจัย เป็นการแสดง การความเคารพนับถือต่อญาติและผู้สูงอายุในหมู่บ้านและ ถือเป็นการขอขมาที่ได้ล่วงเกินทางกาย วาจา ใจ โดยที่ตั้งใจ</p>			

เดือน	เดือนล้นนา	ประเพณี	สถานที่	กิจกรรม	หมายเหตุ
		และไม่ตั้งใจ ผู้สูงอายุก็จะนำเอาน้ำส้มป่อยมาพรมที่หัวแล้วให้พรแก่ลูกหลานที่มาดำหัว			
พฤษภาคม	แปด	<p>สร้างน้ำพระธาตุ เป็นการแสดงความเคารพต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของหมู่บ้านชาวบ้านนำข้าวตอกดอกไม้ รูปเทียน เมียง และอาหาร โดยทางกรรมการวัดจะส่งหนังสือนิมนต์</p> <p>ทุกหัววัดที่เคยรู้จักและเคยทำบุญรวมกันมาร่วมในงานนี้ เป็นงานทำบุญเพื่อระดมปัจจัยเพื่อนำมาใช้ในการซ่อมแซมวัด</p> <p>วันวิสาขบูชา เป็นวันสำคัญทางศาสนา ชาวบ้านนำข้าวตอกดอกไม้ รูปเทียน เมียง และอาหาร เพื่อทำบุญตักบาตร ฟังธรรม</p>	<p>ทุกครัวเรือน /วัด</p> <p>ทุกครัวเรือน /วัด</p>		
มิถุนายน	เก้า	<p>เลี้ยงผีปู่ย่า เป็นความเชื่อที่ได้รับการสืบทอด เป็นการแสดงความเคารพนับถือต่อวิญญาณของบรรพบุรุษ ในวันนี้ชาวบ้านจะนำข้าวตอกดอกไม้ รูปเทียน เมียง ข้าวปลาอาหารมาสักการบูชา โดยญาติผู้ใหญ่จะเป็นคนกล่าว และนำเครื่องสักการะมาถวาย มีความเชื่อว่าถ้าลูกหลานประพฤติตัวไม่ดี โดยเฉพาะลูกหลานที่เป็นผู้หญิง วิญญาณบรรพบุรุษจะทำให้ญาติผู้ใหญ่ไม่สบาย</p>	ทุกครัวเรือน		

เดือน	เดือนล้นนา	ประเพณี	สถานที่	กิจกรรม	หมายเหตุ
		เลี้ยงผีเจ้าบ้าน เป็นอีกความเชื่อหนึ่งที่ชาวบ้านให้การเคารพนับถือ ในวันนี้ชาวบ้านจะนำไก่ต้มสุกแล้วมาถวายสักการบูชาต่อเจ้าบ้าน จะทำการสักการบูชาด้วยไก่ 3 ปี ในปีที 4 จะทำการถวายด้วยหัวหมู ชาวบ้านมีความเชื่อว่าผีเจ้าบ้านจะคอยปกป้องรักษาราษฎรและหมู่บ้านให้ปลอดภัย	ทุกครัวเรือน		
กรกฎาคม	สิบ	วันอาสาฬหบูชา เป็นวันสำคัญทางศาสนา ชาวบ้านนำข้าวตอกดอกไม้ ธูปเทียน อาหาร และเมี่ยง เพื่อทำบุญตักบาตร ฟังธรรม วันเข้าพรรษา เป็นวันสำคัญทางศาสนา ชาวบ้านนำข้าวตอกดอกไม้ ธูปเทียน อาหาร และเมี่ยง เพื่อทำบุญตักบาตร ฟังธรรม มีการการถวายเทียนพรรษา ผู้สูงอายุในหมู่บ้านจะพากันไปนอนที่วัดรักษาศีลทุกวันพระ ส่วนชาวบ้านบางท่านจะงดอบายมุขทั้งหมดตลอดเข้าพรรษานี้	ทุกครัวเรือน /วัด ทุกครัวเรือน /วัด		

เดือน	เดือนลำนนา	ประเพณี	สถานที่	กิจกรรม	หมายเหตุ
สิงหาคม (ต้นเดือน)	สิบเอ็ด	วันแม่แห่งชาติ ชาวบ้านนำข้าวตอกดอกไม้รูปเทียน ขนมหอม อาหารและเมี่ยง เพื่อทำบุญตักบาตร ฟังธรรม อุทิศบุญกุศลญาติ (แม่) ที่เสียชีวิตแล้ว ลูกหลานบางคนจะนำดอกไม้รูปเทียน ขนมหอม เสื้อผ้า และปัจจัย มากกราบแม่ตนเอง และเป็นการแสดงความจงรักภักดีต่อแม่ของแผ่นดิน	เฉพาะบุคคล/วัด		อดีตไม่มีความนิยมปฏิบัติกัน ในหมู่บ้าน ปัจจุบันมีความนิยมนำมาปฏิบัติกันและมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้น เพราะเด็กและเยาวชนได้เห็นสื่อและพระที่วัดได้พูดให้เห็นถึงความสำคัญของแม่
(กลาง - ปลายเดือน)	สิบสองเป็ง	ทำบุญตานไปหาคนตาย เป็นความเชื่อที่สืบทอดกันมาว่า ในวันนี้ญาติจะนำดอกไม้รูปเทียนขนมหอม อาหาร และเมี่ยง มาถวายพระเพื่อตานไปหาญาติผู้ล่วงลับ	ทุกครัวเรือน/วัด		
กันยายน	เกียงแรม				
ตุลาคม	เกียง	วันออกพรรษา เป็นวันสำคัญทางศาสนา ชาวบ้านนำข้าวตอกดอกไม้ รูปเทียน อาหาร และเมี่ยง เพื่อทำบุญตักบาตร ฟังธรรม ผู้สูงอายุก็จะดอไม้มานอนวัด	ทุกครัวเรือน/วัด		

เดือน	เดือนล้านนา	ประเพณี	สถานที่	กิจกรรม	หมายเหตุ
พฤศจิกายน	ยี่ ยี่เป็ง	ตานต้นเงิน เป็นงานบุญที่ทางคณะกรรมการจัดทำขึ้น โดยทางกรรมการวัดจะส่งหนังสือนิมนต์ทุกหัววัดที่เขารู้จักและเคยทำบุญร่วมกันมาร่วมในงานนี้ เป็นงานทำบุญเพื่อระดมปัจจัยเพื่อนำมาใช้ในการซ่อมแซมวัด ยี่เป็ง เป็นวันสำคัญทางศาสนา ชาวบ้านนำข้าวดอกดอกไม้ รูปเทียน เมี่ยง และอาหาร เพื่อทำบุญตักบาตร ฟังธรรม อุทิศส่วนกุศลให้ญาติและแม่ธรณี แม่คงคา	ทุกครัวเรือน/วัด ทุกครัวเรือน/วัด	แข่งปิงไฟ ประกวดประโงง (ชุ่มประตุน้ำบ้าน)	ชาวบ้านไม่มีแอ่งน้ำไม่ สามารถลอยกระทงได้
ธันวาคม	สาม	วันพ่อ ชาวบ้านนำข้าวดอก ดอกไม้ รูปเทียน ขนม อาหารและเมี่ยง เพื่อทำบุญตักบาตร ฟังธรรม อุทิศผลบุญกุศลให้ญาติ (พ่อ) ที่เสียชีวิตแล้ว ลูกหลานบางคนจะนำดอกไม้ รูป เทียน ขนม นม เสื้อผ้า และปัจจัยมากราบแม่ตนเอง เป็นการแสดงความจงรักภักดีต่อพ่อของแผ่นดิน	เฉพาะบุคคล/วัด		อดีตไม่มีความนิยมปฏิบัติกัน ในหมู่บ้านปัจจุบันมีความ นิยมนำมาปฏิบัติกันและมี แนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้น เพราะเด็กและเยาวชนได้เห็น สื่อและหลวงพ่ที่วัด ได้พูด ให้เห็นถึงความสำคัญของพ่อ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางนฤมล อินทะพันธุ์
วัน เดือน ปี เกิด	17 กันยายน 2505
ประวัติการศึกษา	<p>2525 ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพ (ปวช.) การบัญชี โรงเรียนพาณิชย์การเชียงใหม่</p> <p>2535 ปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต (สาขาวิชาวิทยาการจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช</p> <p>2548 ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับ สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่</p>
ประวัติการทำงาน	<p>2526 รับราชการตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 1 สำนักงานป่าไม้เขตเชียงใหม่</p> <p>กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p> <p>2537 - ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 5 สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 (ป่าไม้เขตเชียงใหม่ เดิม)</p> <p>กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>